

**ΠΡΕΣΒΕΙΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΣΤΗΝ ΠΡΕΤΟΡΙΑ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ ΚΑΙ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ
ΓΙΟΧΑΝΕΣΜΠΟΥΡΓΚ**

Γιοχάνεσμπουργκ, 21 Οκτωβρίου 2019

Καθεστώς Δημόσιων Συμβάσεων στη Νότια Αφρική

Οι κυβερνήσεις της Νοτ. Αφρικής, στην προσπάθειά τους για ενίσχυση της μαύρης επιχειρηματικότητας και την τόνωση της εγχώριας παραγωγής, έχουν προχωρήσει στην υιοθέτηση μιας σειράς νομοθετικών ρυθμίσεων που θεωρούν ότι εξυπηρετούν τους ανωτέρω στόχους, προκαλώντας ωστόσο έντονες διεθνείς αντιδράσεις και αρνητικές κριτικές ως προς τη σκοπιμότητα αλλά κυρίως ως προς την αποτελεσματικότητα των εφαρμοζόμενων πολιτικών.

Οι δύο σημαντικότερες νομοθετικές ρυθμίσεις που έχουν εφαρμογή στις δημόσιες συμβάσεις/κρατικές προμήθειες στη Νότια Αφρική είναι οι ακόλουθες:

Μαύρη Οικονομική Ενδυνάμωση Ευρείας Βάσης
(Broad-Based Black Economic Empowerment/B-BBEE)

Με τις τελευταίες τροπολογίες που τέθηκαν σε εφαρμογή το 2015, δίνεται μεγαλύτερη έμφαση στο ιδιοκτησιακό καθεστώς μια επιχείρησης (νοτιοαφρικάνικης μαύρης, έγχρωμης ή ινδικής ιδιοκτησίας), παρέχοντάς της συγκριτικό πλεονέκτημα έναντι αντίστοιχων αλλοδαπών ανταγωνιστών στον τελικό πίνακα αξιολόγησης των προσφορών. Με τον τρόπο αυτό οι αλλοδαπές εταιρείες, και κυρίως οι ευρωπαϊκές, δεν επιτυγχάνουν υψηλή βαθμολογία στους δημόσιους διαγωνισμούς, ως προς το σύνολο της βαθμολογίας τους, και ως εκ τούτου τίθενται εκτός διαγωνισμού.

Κανονισμοί ενίσχυσης της τοπικής παραγωγής (Local Content Regulations-LCR)

Η νομοθεσία περί προτιμησιακών προμηθειών "Preferential Procurement Policy Framework Act-PPPFA", η οποία ψηφίσθηκε το 2011, αποσκοπούσε στην υποστήριξη της εγχώριας/τοπικής παραγωγής. Με τις τελευταίες τροπολογίες (Απρίλιος 2017), που αφορά στη σύναψη δημοσίων συμβάσεων, τα αγαθά και οι υπηρεσίες που προκηρύσσονται σε δημόσιες συμβάσεις θα πρέπει να προέρχονται από τοπικές επιχειρήσεις ή οι τοπικές επιχειρήσεις να συμμετέχουν στην παραγωγή/κατασκευή/παροχή του τελικού προϊόντος ή υπηρεσίας σε ποσοστό τουλάχιστον 70%. Όσες επιχειρήσεις δεν επιτυγχάνουν το ανωτέρω ποσοστό τίθενται αυτομάτως εκτός διαδικασίας. Χαρακτηριστικά αναφέρονται ορισμένες κατηγορίες προϊόντων όπως: κλωστ/κά (100%), προϊόντα μετάλλου (100%), καλώδια (90%), έπιπλα (85%), τρόφιμα σε κονσέρβες (80%), ηλιακά συστήματα (70%), κ.ά.

Η υποχρέωση συμμόρφωσης με τους ανωτέρω κανονισμούς και ρυθμίσεις αφορά τόσο στον στενό δημόσιο τομέα (Υπουργεία) όσο και στον ευρύτερο δημόσιο τομέα όπως κρατικές επιχειρήσεις και οργανισμοί (ηλεκτροδότησης, ύδρευσης, αποχέτευσης, λιμένες, τραίνα, κρατικός αερομεταφορέας, κλπ) καθώς επίσης και σε φορείς και οργανισμούς της τοπικής και περιφερειακής διοίκησης (Δήμοι και Περιφέρειες), μέσω των αντίστοιχων προγραμμάτων προμηθειών τους και γενικότερα κρατικής στήριξης της εγχώριας βιομηχανίας.

Σε αυτό το πλαίσιο, το Υπουργείο Εμπορίου και Βιομηχανίας (Department of Trade & Industry-DTI) προωθεί συγκεκριμένους τομείς και προϊόντα, μέσω των εθνικών διαδικασιών κρατικών προμηθειών, ενώ το Υπουργείο Οικονομικών εγκρίνει τις σχετικές προτάσεις, ως αρμόδια αρχή εφαρμογής του εθνικού καθεστώτος κρατικών προμηθειών, προωθώντας μια προστατευτική πολιτική.

Θα πρέπει εδώ να υπογραμμισθεί το γεγονός ότι παρ' όλο που η Νοτ. Αφρική αποτελεί μέλος του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου-ΠΟΕ, από 1.1.1995, εντούτοις δεν έχει προσχωρήσει στη Συμφωνία περί Δημοσίων Συμβάσεων του ΠΟΕ, ενώ έχει εκφράσει και ενδιαφέρον για μελλοντική προσχώρησή της. Γεννούνται εύλογα ερωτήματα αναφορικά με τη συμβατότητα των νομοθετικών ρυθμίσεων ως προς τις υποχρεώσεις της Νοτ. Αφρικής στον ΠΟΕ και ειδικότερα έναντι της αρχής της "εθνικής μεταχείρισης".

Απόστολος Μιχαλόπουλος
Σύμβουλος ΟΕΥ Α'
Προϊστάμενος του Γραφείου ΟΕΥ